

Obsah

Předmluva rektorky UK	XIII
Předmluva děkana 1. LF UK	XIV
Úvodní slovo prezidenta České lékařské komory	XV
Předmluva recenzenta	XVI
Předmluva editorů	XVIII

ČÁST I. – OBECNÉ SOUVISLOSTI

1. Soucit: tmel soudržnosti lidské společnosti (<i>Helena Haškovcová</i>)	3
2. Soucit v medicíně – úvodní přehledová studie (<i>Jiří Mareš</i>).....	13
3. Dilema afektivity a afektivní neutrality ve vztahu lékaře a pacienta podle Talcotta Parsonse (<i>Kateřina Ivanová</i>)	37
4. Je v mozku vidět soucit? (<i>František Koukolík</i>).....	47
5. Empatie nás jistí. Přesto není vyhráno (<i>Pavel Kalvach</i>)	55
6. Soucit v medicíně z narativní perspektivy (<i>David Skorunka</i>)	65
7. Soucit: „koření“, nebo základní „surovina“ medicíny? (<i>Martin Moravec</i>).....	81
8. Soucit v medicíně pohledem katolické bioetiky (<i>Jan Polák</i>)	93
9. Soucit vs. lítost? (<i>Tibor A. Brečka</i>).....	103
10. Soucit v lékařské etice (<i>David Černý</i>)	109
11. Soucit ve filozofické perspektivě (<i>Josef Dolista</i>).....	117
12. Soucit lékaře: výraz profesionality či výzva k obezřetnosti? (<i>Ondřej Fischer</i>).....	123
13. Soucit v medicíně: Fildesův „The Doctor“ (<i>Marek Vácha</i>)	131

ČÁST II. – KLINICKÉ SOUVISLOSTI

14. O soucitu v medicíně (<i>Pavel Pafko</i>)	141
15. Soucit v našem řemesle (<i>Radkin Honzák</i>).....	143
16. Léčba vztahem (<i>Dana Chmelařová</i>).....	147
17. Soucit. Ale jaký? Vnímejme, co onkologický pacient cítí, chce a potřebuje (<i>Jan Žaloudík</i>)	153
18. Soucit v onkologii (<i>Marie Opatrná</i>).....	159
19. Soucit při péči o pacienty s revmatickými onemocněními (<i>Karel Pavelka</i>).....	169
20. Soucit v plastické chirurgii (<i>Jan Měšťák</i>).....	175
21. Soucit v neonatologii (<i>Blanka Zlatohlávková</i>).....	187
22. Soucit a medicína kritických stavů (<i>Jarmila Drábková</i>).....	199
23. Soucitná urgentní péče – nezbytnost nebo protimluv? (<i>Jana Šeblová</i>).....	207
24. Soucit v zubním lékařství – cesta k revolučnímu zlepšení péče o pacienty v Česku (<i>Roman Šmucler</i>)	215
25. Soucit v primární péči (<i>Svatopluk Býma</i>).....	221
26. Soucit v medicíně očima starého internisty (<i>Zdeněk Susa</i>)	227
27. Soucit a jeho role při poskytování léčebně-preventivní péče v rámci participace na projektu rozvojové spolupráce v Keni (<i>Lukáš Malý</i>)	233
28. Berle, berličky a soucit (<i>Iva Holmerová</i>).....	241
29. Využití terapie zaměřené na soucit u seniorů v komunitní péči (<i>Radka Bužgová, Radka Kozáková</i>).....	247
30. Úvaha nad soucitem z pohledu paliativní péče (<i>Martin Loučka</i>).....	259
31. Význam soucitu u nelékařských zdravotnických profesí (<i>Karel Sládek, Eva Hlaváčková, Kateřina Horáčková, Jana Wichsová</i>)	265
32. Soucit v medicíně a zdravotnictví, v lékařské a ošetrovatelské profesi (<i>Jaroslav Hořejší</i>).....	273

33. Soucit v ochranné léčbě (*Martina Sebalo Vňuková*) 279
34. Soucit u pacientů s chronickou neztižitelnou bolestí (*Jitka Fricová, Richard Rokyta*) 285

ČÁST III. – DUCHOVNÍ A NÁBOŽENSKÉ SOUVISLOSTI

35. Biblická inspirace pro soucit v medicíně (*Jan Graubner*)..... 293
36. Soucit v medicíně – křesťanská reflexe (*Bronislav Matulík*) 301
37. Podobenství o milosrdném Samařanovi – modely vidění, odstup a soucit (*Jan Zámečník*) 309
38. Soucit a strach (*Efraim K. Sidon*)..... 317
39. Plačte s plačícími? Podoba a role soucitu ve spirituální péči o nemocné (*Jindřich Halama*) 321
40. Nemocniční kaplan, člověk a profesionál ve službě soucitu s pacienty, jejich blízkými a zdravotníky (*Marta Hošťálková*)..... 329
41. Soucit v duchovní péči o pacienta (*Ondřej Doskočil*) 337
42. Soucit v optice křesťanství a buddhismu (*Petr Živný*) 343
43. Soucitné právo při poskytování zdravotní péče (*Olga Sovová*) 355

ČÁST IV. – ŠIRŠÍ SOUVISLOSTI

44. Empatie, soucit a biomedicínské zvířecí modely (*Jaroslav Petr*) 365
45. Soucit, empatie a cítění s druhým jako lék na dehumanizaci medicíny? (*Adam Doležal*)..... 383
46. Je možný soucit bez empatie? Příspěvek k otázce porozumění druhému člověku mezi zrcadlovými neurony a hermeneutikou (*Jan Šteffl*)..... 399
47. Úvaha nad soucitem, jeho pojetím, kořeny, úskalími a zneužitelností (*Zdeněk Kalvach, Linda Kalvach Arbeli*)..... 409
48. Protiklad soucitu a netečnosti (indiference) v současné medicíně (*Pavel Hamet*)..... 423
49. Empatie a rozvíjení soucitu u studentů a studentek medicíny (*Tereza Pinkasová*) 429
50. Vzory táhnou. Jak naučit soucitu? (*Barbora Řebíková*)..... 437

51. Role soucitu v klinickém výzkumu z pohledu etiky (<i>Anetta Jedličková</i>)	443
52. Nemilosrdná pravda nebo milosrdná lež? (<i>Jan Mach</i>)	453
Rejstřík.....	463
Souhrn	477
Summary	478